

Người khuyết tật giúp người khuyết tật

*TS Sử học Marichia -
người mê trẻ khuyết tật*

NDĐT- “Healing the wounded heart” - Hàn gắn những trái tim thương tổn, ở đường Phạm Ngũ Lão, thành phố Huế, không chỉ là nơi trẻ khuyết tật tự làm việc để nuôi sống mình mà còn giúp hàng trăm trẻ khuyết tật khác bị bệnh tim bẩm sinh.

“Healing the wounded heart” cũng là khẩu hiệu được in trên hình một quả tim, gắn liền với những sản phẩm lưu niệm được bán không chỉ ở Huế mà tận Mỹ, Ý...

Người mê... trẻ khuyết tật

Người sáng lập Trung tâm “Healing the wounded heart” là tiến sĩ sử học Marichia Simcik Arese, một phụ nữ gốc Ý, thành viên tổ chức The Spiral – một tổ chức từ thiện chuyên hỗ trợ về việc làm cho người nghèo, tàn tật ở Mỹ. Vừa gặp chúng tôi ở Trung tâm “Healing the wounded heart”, bà Marichia đã giới thiệu : “Ở đời mỗi người có một đam mê, người mê câu cá, người mê chơi golf, còn tôi mê chơi với trẻ em khuyết tật, và đó là lý do để thành lập nơi này”.

Một số mặt hàng lưu niệm do trẻ khuyết tật ở Trung tâm sản xuất.

Cũng như nhiều người phương Tây khác cùng thế hệ, bà Marichia Simcik Arese biết đến Việt

Nam khởi nguồn từ chiến tranh, nhưng câu chuyện của bà lại rất thú vị. “Trước 1975, tôi đang là sinh viên của một trường đại học ở Ý. Lúc ấy chiến tranh Việt Nam đang còn khốc liệt. Thời điểm đó, cùng với những người yêu chuộng hoà bình khác, chúng tôi đã xuống đường cực lực phản đối việc Mỹ ném bom tàn phá các làng mạc của Việt Nam. Đặc biệt ở quê hương tôi, vùng Seveso (Ý), hồi ấy có một nhà máy sản xuất chất độc da cam để cung cấp cho Mỹ ném xuống Việt Nam. Trước đó, không ai biết về điều này, bởi vì mọi công việc của nhà máy được làm khép kín. Thế nhưng, sau đó có một vụ tai nạn đã làm cháy nhà máy, sự thật mới được phơi bày. Biết được việc này, tôi đã cùng nhiều bạn bè khác vô cùng căm phẫn. Chúng tôi đã xuống đường biểu tình để phản đối. Tôi đã bị bắt, và đất nước Việt Nam có trong tôi từ đó” – bà Marichia Simcik Arese nói.

Tuy “đã có đất nước Việt Nam trong tim” từ trước 1975, nhưng mãi đến 1998, bà Marichia, lúc ấy là Phó chủ tịch tổ chức The Spiral mới có điều kiện để đến Hà Nội để thực hiện một dự án giúp những trẻ em người Mông làm sản phẩm truyền thống để mang về Mỹ bán, công việc rất thành công và chị cũng đã giúp nhiều người Mông có việc làm, có thu nhập.

Đến năm 2003, qua internet, bà Marichia biết đến TS Nguyễn Việt Nhân - người phụ trách Văn phòng Tư vấn di truyền và hỗ trợ trẻ khuyết tật (OGCDC) của Trường Đại học Y - Dược Huế, một tổ chức chuyên đi xin tài trợ cho trẻ em phẫu thuật tim, giúp đỡ trẻ khuyết tật, nghèo... Không thể cưỡng lại được sức hút từ những việc mà TS Nguyễn Việt Nhân và Văn phòng OGCDL làm, Marichia quyết định đến Huế và hợp tác với OGCDL, nhằm chung tay hàn gắn những trái tim bị thương tổn.

Biến rác thải thành hàng lưu niệm

Ở Huế, Marichia được gặp các em khuyết tật thuộc Cơ sở dạy nghề và đào tạo việc làm cho người khuyết tật và trẻ em khó khăn tại số 20 Nhật Lệ, TP Huế (gọi tắt là Ngôi nhà Hy vọng – Hope House), và bây giờ là Trung tâm “Healing the wounded heart ở Võ Thị Sáu, thành phố Huế.

Hình những trẻ bị bệnh tim đã phẫu thuật tim, được in lên hàng lưu niệm.

Trước hết, bà trực tiếp dạy cho các em nghề làm các sản phẩm thủ công từ chất liệu vải như túi xách, túi đựng thuốc nam kiểu như bao gối; dùng những thứ phế thải như vỏ lon bia, bao bì mì gói, bánh kẹo...rửa sạch, quấn vào các nan tre rồi đan thành những chiếc rá, rổ...truyền thống xinh xắn và nhiều màu sắc. Những sản phẩm khác như: vòng đeo tay, khăn quàng cổ, túi xách, khung ảnh...hầu hết đều được làm bằng chất liệu, mẫu mã và kỹ thuật truyền thống như vậy.

Khi các em đã thuần thục, Marichia tự thiết kế mẫu và đem về Mỹ, Italia chào hàng. Nếu khách hàng đồng ý, chị mang mẫu thiết kế về Việt Nam để các em sản xuất. Lượng hàng này được phân phối qua một trung gian để đến với các hệ thống cửa hàng của tổ chức The Spiral.

Để hàng bán được nhanh và nhiều, bà Marachia đã nghĩ ra cách, gắn lên trên mỗi sản phẩm một trái tim có ghi câu khẩu hiệu "Healing the wounded heart", kèm theo một bảng khá chi tiết bằng tiếng Anh đại ý: Khi bạn mua sản phẩm là bạn đang góp phần tạo nên những giá trị cao đẹp cho chính mình và đem lại cơ hội sống cho nhiều người khác.

Đặc biệt, tiền thu được từ việc bán những sản phẩm, 40% chúng tôi dành để trả công cho những người làm ra nó và chi phí vận chuyển, 40% chúng tôi chuyển cho Văn phòng tư vấn di truyền và hỗ trợ trẻ khuyết tật của Trường Đại học Y Dược khoa Huế để hỗ trợ lại cho trẻ em Việt Nam phẫu thuật tim, 20% còn lại chi phí cho việc hành chính.

Không chỉ các hệ thống cửa hàng của tổ chức The Spiral, Marichia còn tổ chức các quầy giới thiệu và bán các sản phẩm này tại nhiều khách sạn, sân bay trong và ngoài nước. Ngôi nhà của vợ chồng bà tại Los Angeles, từ hơn bảy năm nay cũng đã trở thành...quầy bán sản phẩm của những người khuyết tật Việt Nam.

Đặc biệt, qua các mối quan hệ với chồng bà, một chuyên gia về âm thanh tại Hollywood, những diễn viên điện ảnh hàng đầu của "kinh đô điện ảnh thế giới" đều là khách mua hàng thường xuyên, cũng như làm mẫu quảng cáo cho những sản phẩm được sản xuất từ Huế.

Trung tâm "Healing the wounded heart" ở đường Phạm Ngũ Lão, TP Huế.

Bằng cách này, gần bảy năm qua, trung tâm của bà Marichia không chỉ tạo cho những trẻ khuyết tật với mức thu nhập từ 800.000 – 1.000.000 đồng/ người / tháng (thời điểm này khoảng hơn 1.500.000đ/ người tháng, tùy theo sản phẩm bán được), ngoài ra chưa tính tiền ăn trưa, đóng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế....

Không chỉ có vậy, trung tâm của bà còn phối hợp với Văn phòng OG CDC đỡ tiền phẫu thuật cho hơn 250 trường hợp bị bệnh tim bẩm sinh ở khắp miền Trung.

Ngoài ra, Trung tâm còn giúp cho hơn 20 trẻ em u não được phẫu thuật bằng dao Gamar và hàng chục bệnh nhi được điều trị cấp cứu tại Khoa Nhi Bệnh viện T.Ư Huế.

Nhân đôi niềm vui

Không chỉ tự nuôi mình, Nguyễn Văn Hậu còn vui khi góp phần cứu giúp những trẻ bị tim nhờ làm hàng lưu niệm.

"Niềm vui của em cứ được nhân đôi từ ngày này sang ngày khác, tháng này sang tháng khác"
– Nguyễn Văn Hậu, 25 tuổi, bị câm điếc bẩm sinh ở Trung tâm "Healing the wounded heart"

tâm sự đại ý qua người “phiên dịch”. Mẹ mất sớm, bố lấy vợ lẽ, Hậu gia nhập trung tâm từ những ngày đầu, và giờ là một trong những người làm hàng lưu niệm từ phế thải xịn nhất, với mức thu nhập có tháng lên đến 1.700.000đ. Hậu nói: “Từ hồi được đi làm và làm ra tiền đến giờ, tự nhiên em thấy cuộc sống của mình có ý nghĩa hơn”.

Tương tự là chị Hồng Lan, 33 tuổi, cũng bị cầm điếc bẩm sinh, và hiện đang chuyên về may – tâm sự: “Từ ngày gia nhập trung tâm, em luôn thấy mình được hạnh phúc gấp đôi vì vừa có thu nhập, có bảo hiểm, vừa được góp chút công sức nhỏ nhoi để cứu sống những em bị dị tật như mình”.

Chị Nguyễn Thị Lan Hương – “ma ma tổng quản” của Trung tâm “Healing the wounded heart” kể: “Đôi khi rảnh việc, các em còn hỏi nhau: Người tàn phế như mình ri mà cũng làm được việc có ích cho người khác, vui hè?”

Bà Marichia tâm sự: “Theo tôi, làm từ thiện không phải là chỉ có những người giàu, mang tiền đến cho những người nghèo. Tôi không làm vậy. Như bạn thấy đây, chính những người khuyết tật ở đây mới chính là những người làm ra tiền để giúp chữa lành những trái tim bị thương tổn và điều ấy đã tạo được cho chính những người khuyết tật một niềm tự tin bởi ngoài làm việc để có thu nhập họ đã giúp được những người khác”.

Bà giải thích: “Người mua sản phẩm này có được 4 lợi ích gồm: Sở hữu được những sản phẩm đẹp, tốt, được làm công phu bằng kỹ thuật truyền thống của Việt Nam ; Giúp cho những người khuyết tật có việc làm và có thu nhập ổn định ; Giúp chữa lành những trái tim bệnh tật ; Làm sạch môi trường”.

“Healing the wounded heart” – được in trên hình trái tim luôn gắn liền với những mặt hàng lưu niệm.

Chính từ những ý nghĩa này mà những sản phẩm của Trung tâm “Healing the wounded heart” dù được bán với giá rất cao, nhưng vẫn bán được rất nhiều hàng và hầu hết người mua đều cảm thấy hài lòng và rất hạnh phúc khi sở hữu được một mặt hàng lưu niệm của trung tâm. Và cũng chính những sản phẩm được làm từ “rác” như thế này, danh sách trẻ em bị bệnh tim ở Việt Nam được phẫu thuật ngày một dài thêm, “niềm vui nhân đôi” của những trẻ khuyết tật ở đây được kéo dài từ năm này sang năm khác...

Bài và ảnh: TƯỜNG MINH
